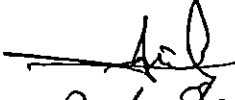

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

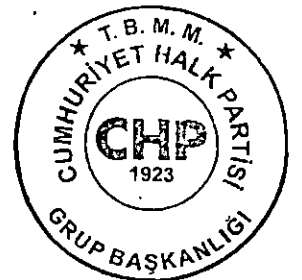
Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda ve İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 28.02.2023

Ayhan Özcan
Antalya Mv.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih:	02 Mart 2023	Esas No: 2/4974

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BAKANLIĞI
02 Mart 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
02 Mart 2023
No: 1179169

GENEL GEREKÇE

Yaşama hakkı, kişinin fiziksel varlığının sürdürebilmesinin güvencesini oluşturan en temel insan hakkıdır. Yaşama hakkı, en temel haktır. Bu hak karşısında diğer haklar ikincil hak konumundadır ve yaşama yönelik tehlike ve risklere karşı kamusal otoriteler tarafından korunma hakkını içerir. Yaşama hakkı, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17. maddesinde: 'Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir (...)' şeklinde düzenlenmiştir. Yine Anayasamızın 56. maddesi ile de devletimize herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama yükümlülüğü yüklemektedir.

Sosyal devlet anlayışı, "herkese insan onuruna yaraşır asgari bir hayat seviyesi" sağlamayı amaç edinen bir anlayıştır. Demokratik bir hukuk devletinin ön şartı, vatandaşların kendi hayatlarını belirleyebilmeleri ve onurlu bir yaşam sürmeleridir. Sosyal devlet anlayışı hukuk devletinin kabul ettiği bu hedefe sosyal hakları da dâhil ederek ve hukuk devletinin işlevi olan kişisel ve ekonomik özgürlükleri güvence altına alarak; toplumsal dengesizlikleri ortadan kaldırmak amacıyla tedbirler alır. Deprem sonrası ortaya çıkan toplumsal dengesizlikler, doğal afet sonrası bozulan sosyal yaşam; devleti birtakım tedbirler alması gereğini ortaya çıkarmıştır.

5510 sayılı 31/5/2006 tarihli Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 1. maddesi 'Bu Kanunun amacı, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak; bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılama yöntemlerini belirlemek; sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.' hükmüne havidir.

Ülkemiz, Genel Sağlık Sigortası sistemi kapsamında sağlık hizmetlerine sahiptir. Bu sistem ile Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) kayıtlı tüm sakinler, SGK ile sözleşmeli hastanelerde tıbbi tedavi alabilmektedir. Ancak bazı hallerde sağlık hizmetlerinden yararlanabilmek için, genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişiler tarafından katılım payı ödenmektedir. Katılım payı ödenmesi gereken haller 5510 sayılı Kanun ile hüküm altına alınmıştır.

Katılım payı ödenmesi gereken hallerden biri vücut dışı protezler ve ortezlerdir. Sosyal Güvenlik Kurumu, vücut dışı protez ve ortez ücretlerinin tamamını karşılamadığı, işbu hallerde katılım payı ödenmesi gerektiği için için birçok depremzedemiz mağdur olmaktadır.

Vücut dışı protez ve ortez fiyatlarında yaşanan artışlar düşünüldüğünde yapılan destekler çok cüzi miktarda kalmaktadır. 6/2/2023 tarihinde ülkemizde yaşanan Kahramanmaraş merkezli deprem sonrası birçok vatandaşımız kalıcı engelli hale gelmiştir. Vatandaşların yaşadığı travmaların etkisi devam etmekte; travmalara ek olarak depremzedelerin ekonomik olarak yaşadıkları mağduriyet ortaya çıkmaktadır.

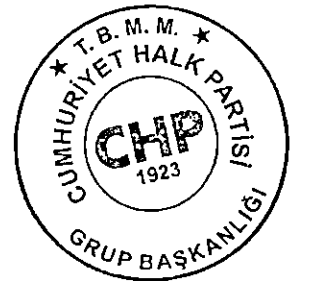
Deprem sonrası kalıcı olarak engelli hale gelen ve kullanmak zorunda kaldığı vücut dışı protezin pahalılığından dolayı afetzede vatandaşlarımız, büyük mağduriyetler yaşamaya devam edecektir. Buna ek olarak deprem dolayısıyla protez ve ortezleri zarar gören, protez ve ortezleri yenilemeleri gereken engelli vatandaşlarımız bu durumdan fazlasıyla olumsuz etkilenecektir.

Devletimiz Anayasanın 2. maddesinde de belirtildiği üzere sosyal bir hukuk devletidir. Sosyal devlet anlayışı çerçevesinde öncelikli olarak toplumun mağduriyet yaşayan kesimlerine ve elbette herkese insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşam seviyesinin sağlanması gerekmektedir.

Ülkemizin taraf olduğu Ekonomik, Sosyal, Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmenin 12. maddesi: ‘Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, herkesin erişilebilir en yüksek bedensel ve ruhsal sağlık standardından yararlanma hakkını tanır’ şeklinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla afetzede vatandaşlarımızın yaşam hakkını kullanabilmeleri, en yüksek bedensel ve ruhsal sağlık standardından yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla vücut dışı protez ve ortezlerden alınan katılım payının kaldırılması gerekmektedir. Zira vatandaşlarımızın sağlık hizmetine erişebilmesinin önündeki engellerin kaldırılmasını istemeleri bir hak niteliğindedir. Yurttaşlarımızın bu hakkı kullanabilmeleri, sağlık hizmetine ulaşabilmelerini sağlamak amacıyla devletimiz gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.

Yukarıda açıklananlar ışığında işbu kanun teklifimiz ile depremzede vatandaşlarımızdan vücut dışı protez ve ortezlerden alınan katkı payının kaldırılması sağlanarak sosyal eşitliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

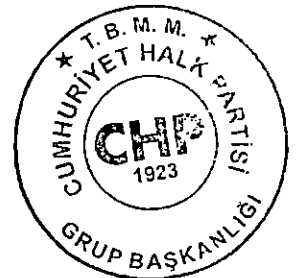
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Maddeyle söz konusu değişikliğin yürürlüğe girmesinin akabinde 6/2/2023 tarihinde meydana gelen deprem sonucunda yaralanan veya engelli hâle gelenlere verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmasının önüne geçilerek sosyal devlet niteliğinin bir gereği olarak depremzede vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi ve Anayasal hakların ihlalinin önlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Maddeyle 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler sonucunda malul kalan sigortalı veya iştirakçiler ile ölen sigortalı veya iştirakçilerin ilgili kurumca kendi mevzuatlarına göre aylık bağlanması sağlanmış olup depremzedelerin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 – Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA VE
İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 69 uncu maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir:

“6/2/2023 tarihinde ve daha sonraki tarihlerde meydana gelen depremler sonucunda yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmaz.”

MADDE 2- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir:

"Ek Madde 8- 6/2/2023 tarihinde ve daha sonraki tarihlerde meydana gelen depremler sonucunda malul kalan sigortalı veya iştirakçiler ile ölen sigortalı veya iştirakçilerin hak sahiplerine 506, 2925, 5434, 5510, 1479 ve 2926 sayılı kanunlarda öngörülen prim veya kesenek ödeme süresi aranmaksızın ilgili kurumca kendi mevzuatlarına göre aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklarla ilgili söz konusu kanunlarda öngörülen prim veya keseneklerin eksik olan kısmı Hazine tarafından ilgili kurumlara ödenir. Bu konudaki usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığınca müştereken tespit edilir."

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

